

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра «Міжнародні економічні відносини»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна електронна торгівля

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Міжнародні економічні відносини
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	МІЖНАРОДНА ЕЛЕКТРОННА ТОРГІВЛЯ вибіркова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	ст. викладач, Черномаз Катерина Геннадіївна
Контактна інформація викладача	(061)769-82-53 katyach1992@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Згідно з розкладом (предметна аудиторія кафедри)
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити, лекції – 14 год, семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год. Вид контролю: залік
Консультації	2 години 1 раз на тиждень згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити: Для освоєння здобувачами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок з дисципліни попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Сучасні інформаційні системи і технології», «Міжнародні інформаційні системи», «Міжнародна торгівля», «Інформаційний бізнес», «Міжнародний бізнес». Постреквізити: Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як, «Інноваційні моделі та форми міжнародного бізнесу».	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна електронна торгівля» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес». Курс «Міжнародна електронна торгівля» є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти. Він дає можливість зрозуміти нові тренди комерційної діяльності на електронному ринку, оскільки у сучасних умовах спостерігається зміщення акцентів з комунікаційної та інформаційно-пошукової функції Інтернету на реалізацію з його допомогою завдань сучасного бізнесу. Це відбувається завдяки здатності мережевих технологій докорінно змінювати спосіб взаємодії між людьми і компаніями, методи дослідницької діяльності, купівлі-продажу тощо. Інтернет не тільки забезпечує швидке розповсюдження інформації та як наслідок, зворотного зв'язку, а й змінює та підсилює конкуренцію в більшості традиційних галузей економіки, таких як ЗМІ, роздрібна торгівля, інформатизація, телекомунікації, фінансові послуги, транспортування, освіта тощо. Курс «Міжнародна електронна торгівля» розрахований на здобувачів освіти 2-4 курсів економіко-гуманітарних спеціальностей. Загальні компетентності: ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим. ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК 11. Здатність працювати в команді.	

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові компетентності):

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Результати навчання:

РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

РН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

РН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

РН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності

функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

РН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

РН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

формування цілісної системи знань про міжнародну електронну торгівлю через вивчення термінологічного апарату, розкриття усіх наведених понять і внутрішньої логіки явища, а також надання уявлення про організаційно-технологічну модель електронної торгівлі. За мету предмету вважається й здобуття студентами практичних навичок з проведення ділових операцій електронними засобами глобальної комп'ютерної мережі Інтернет.

5. Завдання вивчення дисципліни

- сформувати правильний підхід до розуміння ролі і місця електронної торгівлі в умовах нової економіки та інформаційного суспільства;
- оволодіти знаннями про мету і концепції ведення бізнесу у мережі Інтернет;
- ознайомитись з найважливішими бізнес-моделями ведення електронної торгівлі;
- оволодіти знаннями про структуру та особливості функціонування мережевих Інтернет-компаній;
- ознайомитись з особливостями ведення рекламного бізнесу в мережі та наданням послуг зв'язку і спілкування;
- оволодіти знаннями про сутність і значення торговельних Інтернет платформ.

6. Зміст навчальної дисципліни

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань міжнародної електронної торгівлі, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Навчальна дисципліна «Міжнародна електронна торгівля» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 2 змістовних модулів, які містять 7 тем.

Змістовий модуль 1. Основи міжнародної електронної торгівлі

Тема 1. Вступ до курсу «Міжнародна електронна торгівля»

Світовий досвід використання систем Інтернет-бізнесу. Основні поняття міжнародної електронної торгівлі. Суть електронної торгівлі та проблеми її впровадження. Умови функціонування електронної торгівлі в Україні. Мета і концепції Інтернет-бізнесу. Бізнес-моделі напрямку B2C. Бізнес-моделі напрямку B2B. Змішані і похідні бізнес-моделі.

Тема 2. Електронна торгівля як основна частина електронної комерції

Поняття та функції електронної торгівлі. Переваги електронної торгівлі, фактори що стримують її розвиток. Фактори зниження витрат при використанні електронної торгівлі. Класифікація моделей електронної торгівлі. Стан та перспективи розвитку електронної торгівлі.

Тема 3. Основні способи ведення електронної торгівлі

Інтернет-магазини. Корпоративні сайти. Пошукові системи, каталоги і рейтинги. Контент-проекти. Інформаційний бізнес в мережі. Фінансові послуги. Рекламний бізнес, розробка і підтримка сайтів. Послуги зв'язку і засобів спілкування. Торговельні Інтернет-платформи. Дистанційна освіта і online-консалтинг. Гральний бізнес в мережі.

Змістовий модуль 2. Організація міжнародної електронної торгівлі

Тема 4. Оптова торгівля в інтернет-середовищі. Модель B2B

Загальна характеристика та переваги моделі B2B. Організація оптової торгівлі в Інтернет. Електронні торгові майданчики, різновиди. Ризики використання та недоліки електронної торгівлі. Огляд ринку електронної торгівлі в Україні. Переваги електронної торгівлі для замовників і постачальників. Проблеми розвитку електронної торгівлі в Україні. Поняття і класифікація інтернет-аукціонів. Технологічний цикл інтрнет-аукціону. Ризики учасників інтернет-аукціону.

Тема 5. Організаційно-правове забезпечення електронної торгівлі

Міжнародне законодавство в сфері електронної комерції. Принципи правового регулювання в сфері електронної комерції. Нормативно-правова база України в сфері електронної комерції. Особливості укладення угод, укладених через Інтернет. Порядок укладення електронного договору. Закон України «Про електронну комерцію». Електронний документообіг: сутність та регламентація. Електронний цифровий підпис.

Тема 6. Організація оплати товарів і послуг в Інтернеті

Способи оплати товарів і послуг. Поняття і класифікація платіжних систем інтернет. Кредитні платіжні системи. Дебетові платіжні системи. Популярні платіжні системи світу.

Тема 7. Ефективність електронної комерції

Основні поняття ефективності електронної комерції. Методи оцінки ефективності систем електронної комерції. Особливості оцінки ефективності систем електронного документообігу. Особливості оцінки ефективності рекламної кампанії в Інтернеті.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	К-сть год.
1.	Вступ до курсу «Міжнародна електронна торгівля»	лекція, семінар, с.р.	12
2.	Електронна торгівля як основна частина електронної комерції	лекція, семінар, с.р.	12
3.	Основні способи ведення електронної торгівлі	лекція, семінар, с.р.	14
4.	Оптова торгівля в інтернет-середовищі. Модель B2B	лекція, семінар, с.р.	14
5.	Організаційно-правове забезпечення електронної торгівлі	лекція, семінар, с.р.	12
6.	Організація оплати товарів і послуг в Інтернеті	лекція, семінар, с.р.	12
7.	Ефективність електронної комерції	лекція, семінар, с.р.	12

8. Самостійна робота

Для самостійного опрацювання курсу для денного та заочного відділення відведено 60 год та 84 год відповідно.

Основне завдання самостійної роботи полягає у більш поглибленому засвоєнні вивчених тем та формуванні у здобувачів вищої освіти самостійності та опануванні загальних компетентностей: ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом, ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

Проблемні питання здобувачі мають змогу обговорити з викладачем під час обов'язкових консультацій. Також доступні відеозустрічі в системі Zoom, аудіоспілкування або повідомлення у сервісах Viber, classroom (за графіком консультацій викладача)

9. Система та критерії оцінювання курсу

Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Методи контролю: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (залік – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до заліку). Сумарний результат містить 100 балів.

Поточне тестування							Індивідуальне завдання	Підсумковий тест (залік)	Сума
Модуль 1			Модуль 2						
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2				25	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
5	5	5	5	5	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Контроль знань здобувачів вищої освіти *заочного відділення* здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Перелік питань до контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua> та у методичних вказівках до виконання контрольної роботи з дисципліни «Міжнародна електронна торгівля»

10. Політика курсу

Політика курсу базується на Положенні про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості). Режим доступу:

http://www.zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Перескладання модулів (рубіжний контроль) відбувається тільки при наявності поважної причини пропуску із обов'язковим дозволом деканату.

Політика щодо академічної доброчесності: Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про

авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань. Списування під час рубіжного контролю та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії.

В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. інш.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій - виходити на онлайн-консультацію.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».